

ΕΙΔΙΚΉ ΈΚΘΕΣΗ ΑΝΆ ΧΏΡΑ

Co-funded by
the European Union

Ειδική έκθεση ανά χώρα

Η παρούσα έκθεση έχει παραχθεί από την InnoVED σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και αποτελεί μέρος του ευρωπαϊκού έργου με τίτλο "Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" με στόχο την κατανόηση και την ανάδειξη των προκλήσεων και των προοπτικών που αντιμετωπίζουν οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι. Οι έρευνες περιλαμβάνουν διάφορες μεθόδους, όπως ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης, με σκοπό τη συγκέντρωση ποικίλων απόψεων και εμπειριών από τους ίδιους τους εμπλεκόμενους. Η αξιολόγηση των δεδομένων και οι συγκεκριμένες αναλύσεις παρέχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα του τρέχοντος τοπίου της αποσπασμένης εργασίας, αποσαφηνίζοντας τις δυνατότητες και τις ανάγκες που προκύπτουν. Το περιεχόμενο της έκθεσης παρουσιάζει σημαντικά ευρήματα και συμπεράσματα που εμπλουτίζουν τη συζήτηση γύρω από το θέμα της αποσπασμένης εργασίας και συμβάλλει στην κατανόηση της θέσης τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών.

Ερωτηματολόγιο

Τα ερωτηματολόγια του έργου Posting Prospects μοιράστηκαν και προωθήθηκαν από την InnonED και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας σε διάφορες χρονικές στιγμές και σε πληθώρα ατόμων. Ο διαμοιρασμός τους έγινε τόσο μέσω δημοσιεύσεων του ερωτηματολογίου στον επίσημο λογαριασμό Facebook της InnonED προσκαλώντας τους ενδιαφερομένους να συμμετέχουν. Παρόλη την προσπάθεια διαμοιρασμού των ερωτηματολογίων οι απαντήσεις που λάβαμε ήταν αρκετά λιγότερες από το αναμενόμενο και προσδοκώμενο. Πιο συγκεκριμένα, μόλις επτά (7) άτομα απάντησαν στα ερωτηματολόγια του έργου.

Σύμφωνα με αυτά τα ερωτηματολόγια και τις απαντήσεις που δόθηκαν έχουμε καταλήξει σε κάποια συμπεράσματα για τους αποσπασμένους εργαζόμενους και το προφίλ τους. Πιο συγκεκριμένα, μπορούμε να διακρίνουμε ότι πλειονότητα των ατόμων είναι ελληνικής καταγωγής και πιο συγκεκριμένα από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας, γύρω στα τριάντα (30) έτη και οι απαντήσεις έχουν προέλθει τόσο από άντρες όσο και από γυναίκες, κάτι που είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον σε έναν κλάδο που κατά βάση απαρτίζεται από άντρες. Αναφορικά με την οικογενειακή κατάσταση, οι περισσότεροι συμμετέχοντες δήλωσαν πως είναι έγγαμοι και ο/η σύζυγός τους ζει στη χώρα που έχουν αποσπαστεί. Ωστόσο, η διαφορά με αυτούς που δήλωσα ότι ο/η σύζυγός τους δε ζει στη χώρα απόσπασής τους, είναι μικρή. Μια ακόμη παρατήρηση, είναι ότι οι περισσότεροι αποσπασμένοι εργαζόμενοι δήλωσαν ότι είναι άτεκνοι και ο τομέας της δραστηριότητάς τους ποικίλει μεταξύ οικοδομών/κατασκευών, εστίασης, εργασία για την Ευρωπαϊκή Ένωση, μεταλλουργίας και ούτω καθεξής. Προχωρώντας στο μορφωτικό επίπεδο των ατόμων που απάντησαν, οι περισσότεροι δήλωσαν πως έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Αναφορικά με την εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους, οι περισσότεροι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι κατάγονται από πόλεις της Θεσσαλίας και μένουν σε χώρες όπως η Αγγλία, η Γερμανία, η Ελβετία και το Βέλγιο. Στη συνέχεια, η πλειονότητα απάντησε ότι έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου και ότι οι συνθήκες στη χώρα απόσπασης/μετάθεσης είναι καλύτερες από αυτές στη χώρα καταγωγής. Μια γνώμη που εκφράστηκε από το μεγαλύτερο μέρος των ατόμων είναι ότι η απόσπαση συνέβαλε ή θα μπορούσε να συμβάλει στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας τους. Εν συνεχεία, οι περισσότεροι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι η απόσπασή τους έχει επιφέρει αλλαγές στο μηνιαίο/ετήσιο καθαρό μισθό τους και ότι κατά τη διάρκεια της απόσπασης, η επικοινωνία με τους αρμόδιους για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία υπάρχει και λειτουργεί. Όσον αφορά στη γνώμη τους για τη συλλογική τους εκπροσώπηση κατά την απόσπαση, η πλειοψηφία εξέφρασε θετική γνώμη και προς τα συνδικάτα και προς τις συμβουλές από τους εργαζόμενους.

Το επόμενο θέμα προς απάντηση στα ερωτηματολόγια που διαμοιράστηκαν ήταν οι αλλαγές που έγιναν κατά τη διάρκεια της πανδημίας του Covid-19. Ανάμεσα στις απαντήσεις που δόθηκαν είναι η μείωση των ωρών εργασίας, η απώλεια εργασίας και οι αλλαγές σε πρωτόκολλα και διαδικασίες. Κατόπιν, οι περισσότεροι συμμετέχοντες απάντησαν πως δεν αποσπάστηκαν πριν από την πανδημία και πως η θέση εργασίας τους είναι η ίδια με αυτήν κατά τη διάρκεια της πανδημίας Covid-19. Τέλος, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αν σκέφτονται να επιστρέψουν στον τόπο τους ή όχι. Στη συγκεκριμένη ερώτηση οι περισσότεροι απάντησαν ότι δεν το σκέφτονται γιατί θέλουν να εργαστούν για λίγα ακόμη χρόνια στον τόπο που βρίσκονται τώρα. Ωστόσο, υπάρχει και η μερίδα ατόμων που δήλωσε πως θέλει να γυρίσει κυρίως για συναισθηματικούς λόγους επειδή τους λείπουν οι φίλοι, η οικογένεια και οι τόπος τους.

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου προσφέρουν ενδιαφέρουσες εικόνες για την εμπειρία και τις αποφάσεις των αποσπασμένων εργαζομένων στο έργο "Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives". Συνολικά, οι απαντήσεις αποκαλύπτουν την πολυπλοκότητα των παραγόντων που καθορίζουν την επαγγελματική πορεία αυτής της ομάδας εργαζομένων, υπογραμμίζοντας τη σημασία της εξέτασης της απόσπασης και της επαγγελματικής κινητικότητας σε μια σύγχρονη κοινωνία.

Ομάδες εστίασης

Η διεξαγωγή της ομάδας εστίασης για το έργο " Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" ανέδειξε σημαντικές πτυχές που αξίζει να ληφθούν υπόψη για την ανάπτυξη του έργου. Αρχικά, διαπιστώθηκε ένα περιορισμένο ενδιαφέρον για συμμετοχή οδηγώντας στη διεξαγωγή μιας ομάδας εστίασης αντί των δύο.

Μολονότι οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν την ομάδα εστίασης εμφανίστηκαν δραστήριοι και συμμετείχαν ενεργά, παρατηρήθηκε ότι οι γνώσεις τους επικεντρώνονταν κυρίως στο νομικό κομμάτι της αποσπασμένης εργασίας. Αυτή η περιορισμένη ενημέρωση υπογραμμίζει την ανάγκη για προσεχτική κατεύθυνση των προσπαθειών εκπαίδευσης και ενημέρωσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη κατανόηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των αποσπασμένων εργαζομένων.

Πέραν αυτού, η ανάλυση των συμπερασμάτων αναδεικνύει τη σύνθετη φύση της αποσπασμένης εργασίας και της επαγγελματικής κινητικότητας. Ενώ ορισμένοι εργαζόμενοι εκφράζουν ενδιαφέρον για την παραμονή τους στον τρέχοντα τόπο εργασίας, υπάρχει μια μικρή ομάδα που εξετάζει την επιστροφή, συχνά για προσωπικούς και συναισθηματικούς λόγους.

Η δρομολόγηση της ομάδας εστίασης για το έργο " Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" ανέδειξε την κρίσιμη σημασία των ερωτήσεων που παρείχε η κοινοπραξία του έργου για τη δημιουργία ενεργού συμμετοχής. Η ποικιλία και η ενδιαφέρουσα φύση αυτών των ερωτήσεων παρακίνησαν τους συμμετέχοντες όχι μόνο να εμπλακούν αλλά και να ανταλλάξουν απόψεις και εμπειρίες μεταξύ τους. Η διαδραστική φύση των ερωτήσεων

διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που ενθάρρυνε τον ανοιχτό διάλογο και τη συνεργατική συζήτηση. Η καλά σχεδιασμένη δομή των ερωτήσεων παρείχε την αναγκαία κατευθυντήρια γραμμή, ενώ ταυτόχρονα επέτρεπε στις προσωπικές εμπειρίες και απόψεις των συμμετεχόντων να ξεπηδήσουν οργανικά. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι οι ερωτήσεις αυτές δεν μόνο παρείχαν πλούσιο υλικό για ανάλυση, αλλά επίσης συνέβαλαν στην ανάπτυξη ενός περιβάλλοντος συνεργασίας. Οι συμμετέχοντες, με την ενεργό τους συμμετοχή, δημιούργησαν αμοιβαία συναίσθηση κοινότητας, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή απόψεων και τη δημιουργία διαλόγων.

Στη συνολική ανάλυση, τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη διεξαγωγή της ομάδας εστίασης δίνουν ώθηση σε μελλοντικές ενέργειες, επικεντρώνοντας την προσοχή στην ενημέρωση, την εκπαίδευση, και τη στήριξη της αποσπασμένης εργασιακής κοινότητας. Αυτή η προσέγγιση ενισχύει το ρόλο του έργου " Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" ως πηγής ενημέρωσης και υποστήριξης για τους αποσπασμένους εργαζομένους, προωθώντας την ευημερία και την επαγγελματική ανάπτυξή τους.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Οι συνεντεύξεις που διεξήχθησαν στο πλαίσιο του έργου " Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" παρείχαν σημαντική προοπτική για τη συλλογή εμπειρικών δεδομένων, αν και η συμμετοχή ήταν περιορισμένη, με μόλις πέντε (5) άτομα που ήταν πρόθυμα να διαθέσουν χρόνο για τη συμμετοχή τους. Η χαμηλή αυτή συμμετοχή υπογραμμίζει την πρόκληση που αντιμετωπίζει το έργο στον τομέα της συλλογής πληροφοριών από την κοινότητα των αποσπασμένων εργαζομένων.

Στην ίδια κατεύθυνση που κινήθηκαν οι ομάδες εστίασης, έτσι και οι συνεντεύξεις αποκάλυψαν ότι οι συμμετέχοντες, γενικά, αντιμετώπισαν δυσκολίες στο να απαντήσουν στις ερωτήσεις λόγω έλλειψης συγκεκριμένων γνώσεων σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση στην Ελλάδα. Αυτό αναδεικνύει τη σημασία της διαρκούς ενημέρωσης και παρακολούθησης των εξελίξεων στον τομέα της αποσπασμένης εργασίας, καθώς και της ενίσχυσης των πηγών πληροφοριών που είναι προσβάσιμες στους αποσπασμένους εργαζομένους.

Ακόμη, κατά τη διεξαγωγή των συνεντεύξεων, η ομιλία των συμμετεχόντων υπογράμμισε ένα κοινό στοιχείο: τον αρνητικό αντίκτυπο που είχε η πανδημία του Covid-19 στη δουλειά τους. Σημειώθηκε ότι οι μετακινήσεις, ένα βασικό στοιχείο της αποσπασμένης εργασίας, εμποδίστηκαν σημαντικά, δημιουργώντας προκλήσεις και αναστολές στην επαγγελματική τους ζωή. Αυτή η πτυχή αναδεικνύει τη σημασία της προσαρμογής των στρατηγικών στήριξης και προώθησης της ευημερίας των αποσπασμένων εργαζομένων σε περιόδους κρίσης και αβεβαιότητας.

Επιπλέον, παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν στις απαντήσεις τους, οι συμμετέχοντες παρείχαν πολύτιμες πληροφορίες που αποκαλύπτουν την

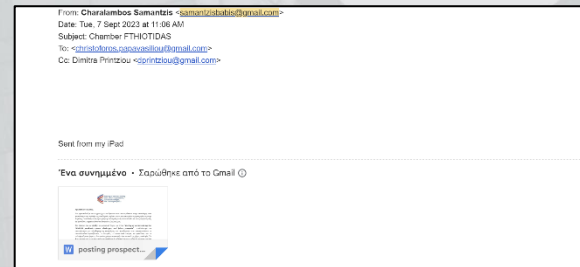
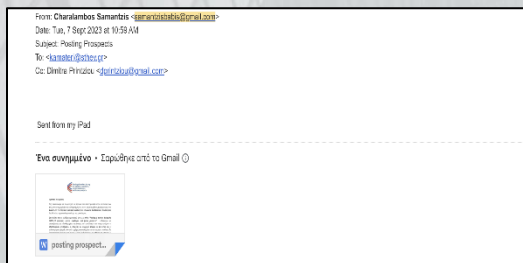
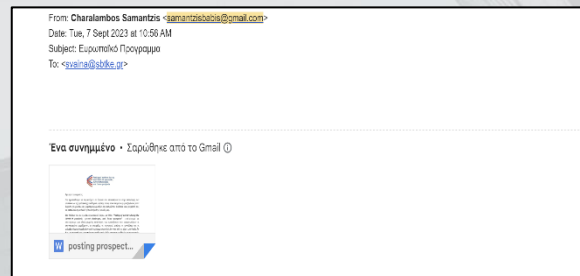
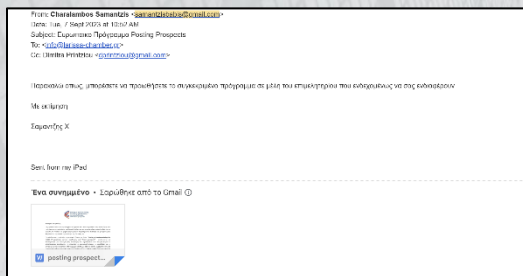
πολυπλοκότητα των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι σε περιόδους κρίσης, όπως η πανδημία. Η απόκτηση συγκεκριμένων και εκτεταμένων πληροφοριών για τις ανάγκες και τις προκλήσεις τους είναι ζωτικής σημασίας για την εξαγωγή αποτελεσματικών συμπερασμάτων και την ανάπτυξη στρατηγικών υποστήριξης.

Οι αναφορές των συμμετεχόντων παρέχουν στο έργο " Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives" ένα πολυδιάστατο πλαίσιο κατανόησης των διαφόρων πτυχών της αποσπασμένης εργασίας, ενισχύοντας την ικανότητα του έργου να ανταποκριθεί στις ενδεχόμενες ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζει αυτή η ειδική κοινότητα.

Σε γενικές γραμμές, οι συνεντεύξεις αποτέλεσαν ευκαιρία να εξαχθούν βαθύτερες εικόνες των αναγκών και των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αποσπασμένοι εργαζόμενοι. Παρά τη μικρή συμμετοχή, τα στοιχεία που συλλέχθηκαν θα συμβάλουν στην περαιτέρω εξέλιξη του έργου, εστιάζοντας σε στρατηγικές που θα ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ανάγκες αυτής της ευαίσθητης κοινότητας.

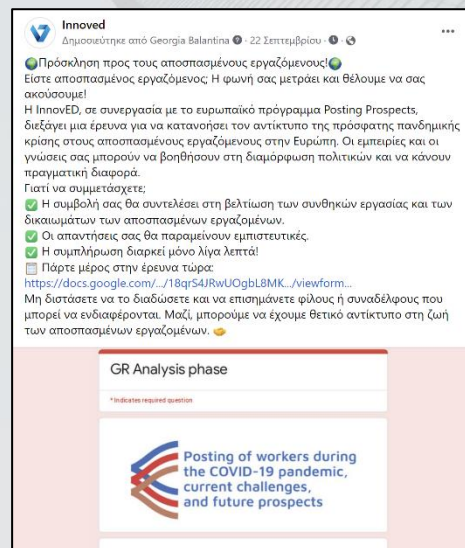
Διάχυση του έργου και λόγοι μη επαρκούς συμμετοχής

Οι ελληνικοί οργανισμοί έχουν αφιερώσει σημαντικές προσπάθειες στη διάχυση του έργου "Posting of workers during the COVID-19 pandemic, current challenges and future perspectives". Από την αρχική φάση, η ενημέρωση πραγματοποιήθηκε με την αποστολή emails προς τα μεγαλύτερα επιμελητήρια της χώρας, όπως είναι το Επιμελητήριο της Λάρισας και Φθιώτιδας και ο Σύνδεσμος Θεσσαλικών Επιχειρήσεων και Βιομηχάνων (ΣΘΕΒ) προσδίδοντας στο έργο μια ευρεία εμβέλεια. Οι πρωτοβουλίες αυτές καταδεικνύουν την δέσμευση των δύο ελληνικών οργανισμών προς την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας με τους ενδιαφερόμενους φορείς, διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει τη συμμετοχή και την ενεργή ανταλλαγή απόψεων.

Εκτός από τις προσπάθειες επικοινωνίας μέσω email, η InnonED προέβη επίσης σε εναλλακτικές προσεγγίσεις για να κινητοποιήσει τη συμμετοχή της ομάδας στόχου. Συγκεκριμένα, προσφέρθηκε να καλέσει τους ανθρώπους μέσω δημοσιεύσεων στο

Facebook. Δημιουργήθηκαν σχετικά post που προσκαλούσαν την ομάδα στόχο να συμμετάσχει είτε απαντώντας στα ερωτηματολόγια είτε συμμετέχοντας στα focus groups που διοργανώθηκαν. Αυτή η πρωτοβουλία δείχνει τη δέσμευση της InnovED να επικοινωνήσει με την ομάδα στόχο με διαφορετικούς τρόπους, προσφέροντας διάφορες ευκαιρίες συμμετοχής.

Ωστόσο, παρά τις τόσες προσπάθειες, δεν καταφέραμε να συγκεντρώσουμε τον απαραίτητο αριθμό συμμετεχόντων, όπως προτείνεται στην πρόταση. Είναι κοινώς γνωστό ότι στην περιοχή της Θεσσαλίας, κατά τις αρχές του Σεπτεμβρίου, επηρεάστηκαν πολλές περιοχές από ένα συγκλονιστικό καιρικό φαινόμενο, το οποίο ήταν το φαινόμενο της πλημμύρας. Στην έκθεσή μας, αναδεικνύουμε τα προβλήματα που προέκυψαν από τη μη λήψη απαντήσεων κατά την πραγματοποίηση των συνεντεύξεων, των online ερωτηματολογίων και των focus groups.

Το παραπάνω γεγονός δυσχέρανε τη διαθεσιμότητα των ατόμων να συμμετάσχουν στα προγραμματισμένα ραντεβού μας, καθώς οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες ήταν μεγάλες. Πολλές επιχειρήσεις πλημμύρισαν, με αποτέλεσμα το επόμενο χρονικό διάστημα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στο να επανέλθουν στην

κανονικότητα και να αποκατασταθούν. Η προσπάθεια επαναλειτουργίας αποτελεί προτεραιότητα για πολλές εταιρείες κατά την εν λόγω περίοδο. Ακόμη, πολλοί άνθρωποι δυστυχώς βίωσαν πλημμύρες στα σπίτια τους, με αποτέλεσμα η προσοχή του κόσμου για μεγάλο χρονικό διάστημα να είναι στραμμένη στην αποκατάσταση των ζημιών που επέφεραν οι πλημμύρες.

Έχουν γίνει επανειλημμένες προσπάθειες για επικοινωνία με ενδιαφερόμενα μέλη, αλλά δυστυχώς, αρκετές φορές δε λάβαμε ανταπόκριση. Είναι λογικό να υπάρχει αυτή η αδυναμία ανταπόκρισης από τους ενδιαφερόμενους μετά από μια τόσο μεγάλη καταστροφή και οι μεγάλες ζημιές που υπέστησαν οι πολλές εταιρείες επηρέασαν αρνητικά τη διαθεσιμότητα των ατόμων να συμμετάσχουν στα προγραμματισμένα ραντεβού μας. Επίσης, τεχνικά προβλήματα ή επικοινωνιακές δυσκολίες μπορεί να έπαιξαν ρόλο στη μη λήψη απαντήσεων.

Η ανταπόκριση από την ομάδα στόχο μπορεί να είναι αρνητική λόγω των επιπτώσεων που είχαν οι πλημμύρες στην κοινωνία. Οι άνθρωποι πιθανόν να αντιμετωπίζουν προσωπικές, οικονομικές, και συναισθηματικές προκλήσεις λόγω των καταστροφικών συνεπειών. Έτσι, η συμμετοχή τους σε εξωτερικές δραστηριότητες μπορεί να μειώνεται λόγω της γενικής ανασφάλειας και ανησυχίας. Μετά από μια καταστροφή, οι άνθρωποι ενδέχεται να αισθάνονται ανασφαλείς για το μέλλον τους και να επικεντρώνονται σε πιο βασικές ανησυχίες, όπως η επισιτιστική και η κατοικητική ασφάλεια. Η συμμετοχή σε έρευνες ενδέχεται να μην αποτελεί προτεραιότητα λόγω της ανάγκης επίλυσης πιο επείγουσών ζητημάτων.

Παρατηρείται, τέλος, μια γενικότερη έλλειψη συμμετοχής και ενδιαφέροντος από την ομάδα στόχο. Κυρίως, η πλειονότητα των μελών αυτής της ομάδας δεν έχει δηλωθεί ως αποσπασμένος εργαζόμενος. Αυτό αποτελεί αρνητικό παράγοντα για εμάς, καθώς δυσκολευόμαστε στον εντοπισμό και τη σύλληψη ενός επαρκούς δείγματος για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων μας. Η έλλειψη δήλωσης αποσπασμένου εργαζομένου επηρεάζει την ομαλή προχώρηση της έρευνάς μας, καθώς η συμμετοχή τους αποτελεί κρίσιμο κομμάτι.

Ωστόσο, η έλλειψη ανταπόκρισης δημιουργεί δυσκολίες στην εργασία μας, καθώς δεν ήταν δυνατό να επιτύχουμε τον απαιτούμενο αριθμό συμμετεχόντων. Αυτό μας αναγκάζει να εργαστούμε με ένα μικρότερο δείγμα, προσθέτοντας περαιτέρω προκλήσεις στην αξιολόγηση και τη συλλογή δεδομένων μας.

Posting of workers during
the COVID-19 pandemic,
current challenges,
and future prospects

UNIVERSITY OF
THESSALY

InnoGrowth

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only, and do not necessarily reflect those of the European Union or European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.